

Painos 8191

TOVERITA

AMERIKAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISNAISTEN KÄNENKANNATAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN The State Historical Society

No. 46

TIISTAINA, MARRASKUUN 25 P. TUESDAY, NOV. 25

1919—Yhdeksäs Vuosik.

Punikkinaiset

”Jos Ranskan kansa olisi pelkkiä naisia kuinka hirveä kansa se olisikaan. Näin lausui eräs porvarillinen tarkastaja Ranskan kommurin aikana. Samaa tapaan puhui Suomen porvaristokin vallankumouksen aikana suomalaisista punikkinaisista. Ja onhan heillä aiheensaakin niin lausua. Ottivathan työväenluokan naiset suurella tarmolla ja itseuhrautuvaisuudella osaa vallankumoukseen, jopa kivääri kädessä tai kuularuiskua käyttäen. Heidän luokkavaistonsa sanoi, että silloin kun porvaristo hyökkää ase kädessä työväen luokkaa vastaan, ei sitä voi vastustaa muulla kuin heidän omilla aseillaan, siis kivääreillä. Sillä nyt oli kysymys elämästä tai kuolemasta. Siellä missä miehet väsyivät, olivat nuoret punikkityöt paikallaan viimeiseen asti. Muistelkaamme vaan Tampereen, Helsingin ja Viipurin valtauksia. Samoin Lahden ja Kotkan edustalla käytyjä taisteluja, jolloin punakaartin jätteet tuhoitiin. Lahtarelle punikeista vihatuimmat olivat punikkinaiset. Nainen, joka tavattiin tai tiedettiin olleen kivääri kädessä, ilman tutkintoa ammuttiin. Vankiloissa heitä on rääkätty, ruoskittu, kiusattu nälällä ja vilulla.

Suomen kumouksessa näimme, että työläisnaiset olivat ranskalaisten kominaardien veroisia. Ennen ei heitä tunnuttukaan. Vasta vallankumous opetti, että työläisnaiset ovat niin luulla verisiteillä luokkaan sidotut, että seuraavat miestovereinaan aina katusululle ja juoksuhautoihin asti. Sorto yh-

distää lujemmin kuin muulloin. Porvaristo ei tätä käsittänyt. Kun se selkeni, ei sen raivolla ollut rajoja.

Teille, te Suomen vallankumouksen punaiset naiset. Teille kommunaardit, on kunniasija ikuisesti säilyvä Suomen työläisten mielissä.

Sotatorvet yhä soivat. Luokkataistelu ei ole laannut hetkekään. Nyt kutsuu Suomenkin työväkeä ”viime taisteluun.” Missä on nyt teidän paikkanne, nuoret työläisnaiset. Seuraatko kaatuneiden siskojenne esimerkkiä. Käyttekö eturintamaan? Varmaan. Sen uskallan sanoa. Sillä jokainen kylä, jokaisen työläisen koti- ja pihatielläkin olevat puut, kivet ja kannot muistuttavat jokapäivä, joka hetki, omaisten, sukulaisten ja tuttujen rääkkäyksistä ja kuolemasta. Ne muistuttavat jällelle jääneille nykyhetken tehtävistä. Ja näitä muistellessa ette voi välinpitämättömiä eikä vieraita olla taistelukululle, joka teille nyt kaukaisena huminana kuuluu idästä länteen, länneestä itään ja päinvastoin. Painakaamme mieleemme niiden monien kunnialla kaatuneiden naistoveriemme sanat, jotka ammuttaviksi vietettiin vielä ovat osottaneet uljuttaan lausuen jällelle jääneille vain kehotuksen: jatkakaa työtämme ja kostukaa porvareille puolestamme, te jotka jälleen jäätte!

Apu tulee! Proletariaatti on noussut. Se voittaa, sillä me annamme kärsiväin työläiskotien ja lasten ja koko ihmiskunnan pelastukseksi kalleimpamme ja pyhimpiämme. Me annamme sille henkenne, jos taistelu sitä vaatii.

Naispunikki.

Vanha mailman-katsomus

Vanhan mailmankatsomuksen periaate on: kilvan koota itselleen tavaraa, hyvinvointia, autuutta, kunniaa, valtaa j. n. e.

Tämä on meidän johtanut yleimäimällisen romahduksen kynnykselle. Ne, jotka tässä kilpajuoksussa ovat ”päjänneet” tai vielä ajattelevat ”pärvään” koettavat kaikin voimin säilyttää hankkimansa omaisuuden. He perustelevat ja suunnittelevat kaikennäköisiä turvalaitteita, pönkittääkseen asemaansa ja vanhaa mailmankatsomustaan, jonka valossa he ovat jotain ”suuria ja tarpeellista”. Hehän ovat oppineita määrääjiä. Ilman heidän apuaan on kaikki hullusti. He armahtavat väivaisia, rakentavat turvakoteja, kirjastoja, sairausluoneita, teattereita y. m. He ovat ihmisystävällisiä, helläsydämisiksi, jumalapelkääväisiä, siveellisiä ja valistuneita...

On aivan selvää, että kaikki, jotka eivät kumarra, mitä he kumartavat, jotka eivät näe heissä hyviä puolia, joita he kuvittelevat omaavansa, tuomitaa yhteiskunnan vihollisiksi ja rakkalaisiksi, jotka tahtovat hävittää sivistyksen. Todellakin — jos meillä ei ole tietoa tarpeeksi eikä tarkkaa erottamiskykyä, niin he onnistuvatkin monilla pauloillaan kallehtimaan meitä ja pitämään nöyrinä ja kuuliaina alamaishinaan. Toisia he pitävät aisoissa jumalan nimessä. Toiset taas kauhistuvat sivistyksen ja kulttuurin hävittäjän nimeä. Vaativimmille he laulavat: Te olette niin oppimattomia ja vähän kehittyneitä, että

on sula hulluus ajatellaan antaa teille valtaa, j. n. e.

Tämä viimeinen väite, että kansa on niin alhaisella kehitystasolla, että se ei kykene elämään muunlaisissa olosuhteissa kuin juuri tässä luokkayhteiskunnassa, on tullut yleiseksi, turmiolliseksi uskonkappaleeksi. Vieläpä työläisten johtavissa piireissä ollaan hyvin myötätuntoisia tälle ajatukselle.

Kansan kehittymättömyys on luokkayhteiskunnan tuote. Vai voidaan puhua niitten valistamisesta, joitten hartiollaan täytyy kantaa koko yhteiskuntarakennus? Heidät pakotetaan tekemään ylenmäärin työtä, jotta toisille jäisi aikaa kehittää itsensä kaikenlaisia sivistyksen kuuluvia kykyjä, esim. tieteen, taiteen, filosofian y. m. aloilla ja vielä heillä täytyy olla aikaa huvitella ja nauttia elämästä.

Kaiken tämän he repivät ulos kehittymättömän ja raajan työmiehen selkänhastasta. Teidän työnsä niin pirullisen hienosti ja taitavasti, että usea luokkatiiedoton työläinen katsoo riistajäänsä kuin jumalaa, väristen pelosta, jos tällainen sivistynyt herra on vihainen; tai nöyränä pötkuroiden, jos hän sattuu hyntymään.

Ensimmäinen velvollisuutemme ei ole huutaa: ”Kansa eli joukko on tyhmää”. — Vaan tutkia syitä, minkätähden se sitä on. Kun syy on löydetty, on tarmolla käytävä käsi käsi myönteiseen työhön ja raivattava sulut ja esteet pois tieltä. Sillä jonkun pikkuryhmän mukavuudenhalu ja laiskuus ei enää saa olla kurjuudenlähteenä, joka myrkyttää koko ihmiskunnan elämää.

Työläisnuorisossa V. H.

Juttua taisikämpältä

Karhunkokoinen tervehdys Toveritaren lukijoille. Katsokaahn, kun minä olen täällä Idahon korvessa taisikämpällä karhujen ja susien naapurina, niin käytän heti ympäristöni mukaista tervehdystäkin. Täällä ei tapahdu mitään, joten ei mistään kirjottamistakaan mikäli nämä olosuhteet ovat kysymyksessä. Siitä ei kannata kertoa, kuinka se kuori lähtee taisipölkkyistä, eikä suuresti siitäkään, mitä ympärillään kuulee. Täällä ei kuulu kaivannon pilli, jota minäkin olen tottunut kuulemaan; sensijaan kuuluu alhaalta pröeriltä: ammuu! ammuu! kun suuret karjalaumat samoilevat pitki npreeriä ja metsiä etsien suoja talven tuiskuilta. Olen ajatellut usein nähdesäni noita avuttomia eläinraukkoja, että kyllä se tämä kapitalistinen yhteiskunta on raaka ja tunnoton, se piinaa voitonhimossa avuttomat eläimetkin. Täälläpäin on suuria karjankasvattajia, mutta huonoja, vaikka laajoja laidunmaita. Ja nuo eläinraukat saavat talvella hakea lumen seasta mitä sattuvat saamaan laatumilta, joissa heille kesälläkin on vähän syötävää. Keväällä tavallisesti onkin nälkään ja viluun kuolleiden eläinten raatoja kaikkialla.

Kokemuksesta nyt voin sanoa, että

eivät ne laetit helpossa ole, mitkä metsämiehet ansaitsevat. Ja heidän työpalkkansa on melkein pienempi kuin keidenkään muiden työläisten. Ei ole hauskaa olla kaukana teittömiä erämaiden takana kaikista ihmisistä erossa jossain matalassa kämpässä lumienietosten keskellä.

Postinkulku tänne on hyvin epävarmaa, mutta kun sitä saadaan, ovat lehdet teeskä kirjeet sitä tervetullempina. Teollisuusoloissa elänyt ihmisen ei voi korvessakaan niin villiintyä, että olisi välinpitämätön kaikesta mitä muulla maailmalla tapahtuu. Vaikka me korven eläjät olemme kyllä erotettuja maailman sivistysrienoista ja työväen pyrinnoista, tunnemme kuitenkin joka päivä elävämme kapitalistisessa yhteiskunnassa, sillä riisto ja korkeat elinkustannukset seuraavat ihmistä vaikka hän pakenisi Afrikan korpeen. Niinpä on meidänkin suurin halu nähdä ja kuulla miten luokkatoverimme maailmalla toimivat ja taistelevat ja mitä saavuttavat. Kun luimme lehdistä, että Toverin ovien sulkemisesta ei tullut kaikista pappien ja porvarien pitälisistä ponnistuksista huolimatta mitään, niin oikeinpa se oli juhlahetki. Edelliset tiedot kertoivat, että Toveria kohtaan on nostettu ilmoitusboikotti ja sitten uli ieto, että se on häädetty kadulle, tai ainakin uskottu se kadulle joutuvan. Mieli kiihkeänä odotin tietoja miten toverit maailmalla

suhtautuvat tähän Toverin tappamisyritykseen. Suurella ilolla luin niistä joukkokokouksista Astoriassa ja vihdoin tuli se uutinen, jota olen jo vuosikautia toivonut näkeväni, nim. että Toverille ja Toverittarelle laitetaan oma talo. Sen jälkeen kun kävin Astoriassa ja kompuroidin petkin Toverin olinpaikan pimeitä käytäviä, olen entistä kiihkeämmin toivonut, että se saisi oman pirtin. Tuo tieto oli meille karhujen naapureille sellainen ilosanoma, että täytyi keittää oikein juhlahahvit asian kunniaksi. Kunpa nyt toverit kaikkialla avaisivat kukkaronsa nauhat ja lähettäisivät kukin edes yhden kymppitaalalan Toverin ja Toverittaren oman talon rahastoon, niin silloin olisimme suorittaneet sen velan mitä olemme nähneet lehdillemme jo kauan olleet. Rai-vaajalle ja Työmiehelle olemme jo aikaa sitten kyenneet hankkimaan mukheet talot, mutta Toveria ja Toveritarta olemme pitäneet Astorian kurjimmassa harakanpesässä. Viimeisistä lehtiemme kertomuksista päättäneen ovatkin toverit vihdoinkin heittäneet huomaamaan, mitkä heidän velvollisuutensa ovat näitä lehtiämme kohtaan.

Täällä maailmassa käy, usein huonon asian palvelijoille siten, että he joutuvat lyömään itseään omilla aseillaan. Niinpä näillekin Toveria vastaan myyräntyöitä tehneille on käynyt. Sensijaan, että he olisivat sa-

neet Toverin pois hengiltä, he teoillaan osottivat suomalaisille työläisille kautta maan, että heidän on noustava yksimielisesti Toveria tukemaan. Porvarit ajoivat siis vainollaan työläisjoukot yhteen paremmin kuin niinkin entinen lehtien taholta ylläpidetty agitatsioni. Minä en suinkaan pyri salaamaan voitoniloani saaneeni teille papit ja porvarit: ”Kiitos palveluksestanne!”

Vaikka olenkin syrjässä osastojen toiminnasta, otan kuitenkin oikeudekseni huomauttaa niitä toverittaria, jotka ovat osastotoiminnassa ja siis Toverittarenkin levitystyössä kiinni. Ensinnäkin tahdon sanoa, että jos me emme nyt, kun kerran kootaan kaikki voimat Toverin ja Toverittaren tukemiseksi, toimi niin ripeästi Toverittaren levitystyössä, jotta sen tilaajamäärä vihdoinkin saataisiin siihen kauan toivottuun kymmeneen tuhanteen, niin emmepä todella ansaitse luokkataisteljan nimeä. Nyt on aika kohottaa Toverittaren tilaajamäärä. Nyt on koottavat kaikkien suomalaisten työläisnaisten sankat joukot sen ympärille. Sen voitte, toveritaret, tehdä vielä toisellakin tavalla. Kirjottakaa Toverittaren työväen oloja valaisevia artikkeleita ja kertomuksia. Tiedän, että on toverittaria vielä niin perin vähäisellä luokkatiiedotisuudella varustettuja, että he eivät pidä naisille tärkeänä luokkakysymysten selvittelyn, vaan